

(مطبعه و اداره خانه)

(ده افغانان کابل)

سر دبیر

سید محمد قاسم

همه امورات تحریریه بنام

اداره فرستاده شود

اداره در انتشار و اصلاح مقالات

وارد می نماید

در هر هفته یکبار نشر می نمود

اوراقیکه درج نشود اعاده نمی نمود

درین جریده از هر گونه علوم و وقایع سیاسی
و منافع دولتی و فوائد ملی بحث میشود

(قیمت سالانه)

ازوزرا و اعیان دولت بقدر

معارف دوستی شان

برای مکاتب ملی و کتب ختای ملی

و معاونین و وقایع نگاران (فخری)

رایگان

از عموم خریداران در داخله

(۱۲) روپیه کابل در خارجه

نیم پوند انگلیسی با محصول پوسته

از طلاب و محصلین نصف قیمت

ششماه

داخله خارجه

(۸) روپیه (۷) شلنگ

امان افغان

۷ ۳ ۳ ۶

از ابناء وطن هر که اهل دیده شد بدون خواهش

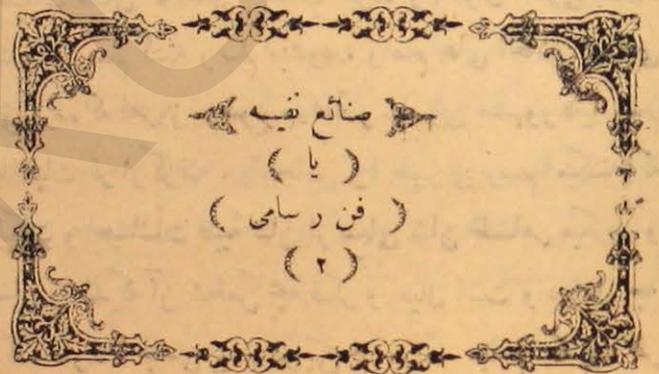
جریده برایش فرستاده میشود

قیمت يك شماره يك عباسی

تاریخ قمری (۲۶) جمادی الاخری (۱۳۱۴) هجری

(يك شنبه)

تاریخ شمسی (۷) جدی ۱۳۰۳ هجری

در نمره گذشته از اهمیت ذاتی رسم و مساعدت آن در همه رشته های علوم و صنائع و حرفه ها و ایجادات و اختراعات ، بقدر کفایت بحث نمودیم ، و قیمت رسامی را در تربیت عقلی و اخلاقی قدری منقلرتوضیح دادیم ، اکنون میخواهیم از ارتباط مستقیم رسامی و بعضی علوم مهمه و صنائع معتابها قدری صحبت کنیم .
آن رسم در کمال ادبیات ، چنانچه در قسمت گذشته هم به آن تلمیح رفته ، بین او واضح است : قوه انشاییه را رسم فوق العاده قوت می بخشد ، بلکه يك قسمت ادبیات که مربوط بذوق شاعری است ، مثل وصف جمال يك منظره قشنگ طبیعت ، رسامی پایه اول آن است زیرا از رسم مناظر محسوس قوه تخیل قوی کشته در نتیجه بالتدریج بلکه تخیل مناظر خیالی و غیر محسوس تولد یافته به نشو و نما آغاز می نماید ، و آخر بجائی میرسد که هر صنف افکار باریک و خیالات لطیف و موهومات بسیار دقیق ، در آئینه قوه متخیله همچو مناظر محسوس در آئینه باصره مرتسم گشته قوه ناطقه آن صور خیالی را به رشته بیان می کشد و با روی کاغذ بتقریر مخصوصه حروف تصویر می نماید یعنی قدرت و ذوق شاعری حاصل

می شود ، چون که شعر عبارت از کلام تخیل است ، پس هر کس قوه انشاء کلام تخیل دارد او شاعر است . به علاوه خود رسم نیز مثل تکلم و کتابت يك طریق سهل و مفید تعبیر است ، در تکلم به توسط يك عده آواز های مخصوص مافی الضمیر خود را اظهار می نمائیم ، و در کتابت بوسیله نقوش مخصوصه اصوات را نشان میدهیم و در رسم عیناً صور اشیا را ارائه می نمائیم ، معلوم است که افاده و تعبیر رسم ابلاغ و اکمل است و از اجتماع هر سه طریق تعبیر قوه معبره بسرحد کمال میرسد . افاده رسم به کتابت بین است در قرائت هم رسم معاونت کلی می نماید ، مثلاً در درس قرائت اطفال کلمات : شمدوفر ، توب ، طیاره و سرو پیش آمد ، بایستی اینها بزبان تعریف و توصیف شود . ظاهراً است که هر قدر شمدوفر را برای اطفال توضیح بدهیم گاهی نمی فهمند باز هم آن را بزودی فراموش می کنند ، و اگر رسم اشیا مذکور به آنها نشان داده شود ، محض دیدن بخاطرشان نقش میگردد و ابدا فراموش شان نمیشود و احتیاج به تشریحات طولانی و ضیاع وقت نمی ماند . اگر شاعری يك منظره خیالی یا حسی را نظم کرده باشد هر گاه رسم آن خیال یا منظره هم موجود باشد محض خواندن شعر و دیدن منظره ، موضوع شعر به دماغ وارد و نقش میگردد .
جغرافیا ، که مقدار اهمیت آن معلوم و محتاج الیه جمهور مردم است و از اول سن تحصیل تعلیم آن در دیگر دنیا شروع می شود و در سائر مراتب و درجات تحصیل جزو پرگرام ها است ، این علم بزرگ فهمیده نمیشود تا کره های مصنوعی مجسم و مسطح

اطلس ها وخریطة ها و نقشه های ممالك که انواع واقسام عدیده دارند در نظر نباشد .
 بعض حضرات خواهند گفت که اینک ما جام جم را خواندیم بدون اینکه اطلسی داشته باشیم ، ولی ما به این آقایان گفته می توایم که عمری طویل بخواندن جام جم و امثال آن صرف کردید اما ندانستید که لندن به کدام طرف افغانستان است و راه رفتن به آن جا از کجاست ؟

تاریخ ، که انسان در تمام عمر خود به آن احتیاج دارد بی رسم درست به فهم نمی آید ، مثلا از يك جنگ بحث می شود ، کتاب واقعه را در رشته عبارت بیان می کنند ، ولی ذهن به میدان محاربه رفته فکر میکند که جنگ چه طور واقع شد میدان جنگ چه گونه بود ، طرفین متقابلین چه موقیعت داشتند ، چه طور حمله نمودند ، چه نوع اسلحه داشتند ، چه جور لباس پوشیده بودند ، بجه صورت فتح و شکست یافتند ، هکذا بسی امور دیگر است که محض ذکر جنگ دقت و مراقب خواننده را بسوی خود جلب می کنند . وقایع شاهنامه ذاتا چنین مختصر و کوتاه است که در چند ورق می توان نوشت ، ولی شاعر کوشش نموده که تمام کیفیات فوق الذکر را به قوه شاعری تصویر نماید ، مع ذلك مطلب اصلی حاصل نمی شود ، و از همین باعث تصویر وقایع را هم بعض کتاب که رسم میدانستند در بعض نسخ اضافه کرده اند ، اما اگر وقایع مذکور را یک نفر رسام این عصر رسم کند در چند رسم هم کوائف بیک نظر ، و بی هیچ گونه تکلیف خواندن و مغز سر خوردن کاهی معلوم میگردد . در شاهنامه خود ، زره ، خفتان و غیره خوانده بودیم ولی نمی فهمیدیم که اینها چیستند مخصوصاً خفتان را که تا این وقت هم میدانستیم مگر که در موزیم پنجم دیدیم . تاریخ از عمارات نباتات ، جمادات ، و حیوانات و اوضاع مدینت و سایر اشیا که بعضی ازان امروز وجود هم ندارد بحث می کند ، تا زمانیکه رسم اشیا مذکور پیش نظر نباشد ازان تاریخها هیچ استفاده نمی شود . همین حال دارد علوم مربوطه و متفرعه از تاریخ ، چون علم آثار عتیقه و طبقات الارض و غیره .

ریاضیات بجمع انواع و شعبش محتاج به رسم است . فنیستیکه ریاضی در آنها دخلی دارد و معنون می شوند به عنوان مهندسی کلیه وابسته بر رسم است ، حتی که رسم آنها صورت يك فن مخصوص بزرگی را گرفته رسم مهندسی گفته می شود . تمام صنایع و کارهای دستی و ماشینی داخل شعبه مهندسی است لهذا بدون رسم آن صنایع تکمیل نمی شوند .

فنون طبیعی و کیمیاوی به تمام شعب و فروع آن محتاج به رسم است . اولاً خود این فنون ، فنون تجربی است بایستی بوقت

خواندن کتاب ، رسم آلات و ادوات و ترتیب تجربه زیر نظر باشد . علم الحیوان ، علم النبات بین است که بی رسم وجود نمیگردد شعبه داکتری که شامل فن وظائف الاعضاء و تشریح است از حیث این دوجزو خود کلیه موقوف به رسم اعضا ، عروق ، شرائین آورده ، عضلات ، اعصاب ، رباطات طبقات لحمیه و شحمیه است اطلسهای تشریحی مثل اطلسهای جغرافیائی کتابهای بزرگ و متعددی را تشکیل داده اند در قسمت های دیگر خود مثل فن دوا شناسی و غیره نیز موقوف و محتاج است به رسم .

فنون عسکر به از همه بیشتر محتاج به رسم است . صاحب منصب نظامی باید رسام باشد ، تا بتواند نقشه حرکت و سوق عسکر و صورت تسیه قشون را ترتیب نماید . نقشه میدان جنگ و صورت حمله و دفاع و تجاوز و سایر حرکات عسکری را رسم نماید . موقیعت در محاربه موقوف به پلان (نقشه) جنگ است . از دیگر علوم و امور محسوسه صرف نظر کرده ، اخلاقیات و ملکات نفسانی که محض کیفیات مجرد و احوال معنوی است ، محتاج به رسم گشته رسم میشود . رسم های اخلاقی بحدی ترقی کرده که امروز موضوع مسابقه رسامهای مشهور دنیا رسم اخلاقیات قرار گرفته ، و اشخاص را طوری رسم میکنند که ملکات و احساسات قلبیه شان از سیاهی شان ظاهر میگردد و انسان میدانند که آن شخص بجه فکر و خیال است و در دل چه اراده دارد . جندی بیشتر در یکی از جرائد دیدیم که يك نفر از رسامهای اروپا ادعا کرده که شخص راست گوی و دروغگوی را طوری رسم میکند که از دیدن صورت او پتنده میداند که راست گوی و راست کردار یا دروغگوی و خیانتکار است . بالجمله امروز علم وفقی نیست که یا به کلی و بایک نوعی تحصیل و تکمیل آن موقوف به رسم نباشد .

در صنایع و حرف چون بانظر دقت غوری نمائیم می بینیم که به تمامی محتاج رسم اند . خیاطی نجاری ، معماری ، آهنگری ، زرگری ، نساجی ، کفش دوزی و سایر بدون دانستن رسم تکمیل نمیشود . نجاری که رسم نداند نمی تواند کار بار يك و بدون نمونه را بدرستی بسازد ، ازین جاست که امروز نجاران ما کارهای نورا بعد از چند بار ساختن و نشان دادن و خطا کردن باز هم بواقعی درست ساخته نمی توانند . پیش روی معیار اگر نقشه کار و عمارت نباشد کار درست نمیتواند . خیاط ها و دیگر کسب هم همین حال دارند . نساجی و قاش های کل دار و ملون کلیه محتاج رسم اند اگر رسم نمی بود هیچ بوجود نمی آمد . کبابی حیث و اطلسهای کل دار و غیره را اولاً رسام رسم

می کنند . بعد از روی آن قلبشه گرفته بصورت چیت های رنگارنگ چاپ میشود و یا از روی رسم نساج اجزای متحرکه کارگاه نساجی خود را ترتیب میدهد و از روی آن کار میکند . در اروپا بسیار کم آدمها خواهند بود که رسم ندانند . سایر مردم از ذکور و انث کوچک و بزرگ بدرجات مختلف رسام اند . المانها می گویند : چیزیکه کمبید داریم رسام است ، از اینجا اهمیت و احتیاج به رسم را تقدیر میتوان کرد . هر گاه حال المان چنین باشد پس حال ما چه خواهد بود ؟

چاره کار فقط و فقط در همین است که رسم را بهر درجه و مرتبه که امروز ممکن است جزو و پروگرام باید ساخت و در تهیه معلمین آن باید برآمد . تهیه معلم رسم نسبت به تهیه معلم فارسی صد مرتبه سهل تر است چنانچه در بالا گفتیم : مقصود از تعلیم رسم در مدارس این نیست که شاگردان رسام بشوند . بلکه تربیه عقل و اخلاق و بدن است . بوسیله رسم تمام دروس سهل میشود . در تعلیم ابتدائی (کندر کارتن) به منابه شیر تازه و رسم به منزله مسکه و دروس اشیا یا تاریخ طبیعی مانند آب گوشت است که اطفال با کمال میل بسهولت میخورند و ابدان شان را قوی و طبایع شان را صافی میسازد . باقی دروس چون نان خشک و نان جواری است که در صورت منتهای گرمی که با تکلیف تمام خورده میشود .

رسم تکلیف زیاد نمی خواهد ، اول شاگرد ها با قلم تاثیر روی تخته های حساب خود ها در ختها و چوکی و میز و کتاب . و غیره اشیایکه دور محیط خود می بینند رسم می کنند . اطفال طبعاً به رسم و تقلید اشیایکه در محیط آنها است مایلند بدست يك طفل يك قلم بنسل را بدهید ، می بیند که بغیر هدایت و معاونت کسی به رسم يك چیزی که در نظرش باشد اقدام مینماید و رنگهای مختلف را اطفال فطرتاً دوست دارند بنسل های رنگه که بدست شان باشد ، طبعاً به رنگ آمیزی شروع میکنند مبادی صحیح رسم از همینجا شروع میشود ، بعد بالتدریج معلم او را برسم خطوط مستقیم و موج و غیره رهبری مینماید .

امروز مثل جناب پرو فیسر غلام محمد خان يك رسام ماهر کامل داریم و عمر شان هم قدم بدوره بیبری گذارده است بسیار افسوس است که کالانش با خودش بگور برود و بعد از ان به تنخواه هزار ها پوند يك نفر اور بانی را میخواهیم و ناز او را بکشیم و کار هم نکنند ! هر چه زود تر وقت استفاده است کار چاپ رنگه مشارالیه نیز بایستی تعلیم و ترویج داده شود که این کار هم منتها درجه مهم و الزم است و تمام ترقیات امروزه وابسته به آن است و کاریکه کوشش غیر از اروپا دیگر جا نیست .

اگر از سردی تنگایمی بیند
 بالا پوش های خود را هوش کنید !

زمانه زمان تجدید است ، افکار ، ملکات ، اخلاق و کلیه اوضاع حیات و اجتماعات طور دیگر کشته ، در اصول معاملات ، عادات . مراسم و سایر مراتب زنده کنی امروز تغییرات فوق العاده راه یافته .

مفکرین و محررین و کلیه اهل علوم و فنون و ار باب صنایع و اصحاب سیاست و تجارت در کار و پیشه خود ترقی کرده طرز های تازه و اصول جدید و راه های نو کشف و ایجاد نموده اند ، شقاوت پیشه کان و متقلین نیز دیگران را دیده در کسب و صنعت خود دزدی ، راهزنی ، کیسه بری ، تقاب ، خیانت کاری و ..... ترقی نموده اند ، بلکه اگر بانظر غور دیده آید معلوم میشود که اشقیاء و شرار در کار خود نسبت به دیگر اهل حرف و صنایع بیشتر ماهر و چالاک شده حسب مقتضای محیط تجدید و تغییر ، خیلی پیش رفته اند و اصول تازه و حیل های نو بر آمده عجبی در دزدی و تقلب و کلیه امور شرارت و شقاوت ایجاد نموده اند .

قارئین محترم از جاهای نو فرقه دزدان تا يك اندازه مسوقند ، اما از طرز طراری تازه که در این دوسه هفته روی کار آورده اند گمان می کنیم که بسیاری از حضرات واقف نخواهند بود . امان افغان بنا بر وظیفه یگانه خویش که آگاهی قارئین محترم و ابناهی ملت است از جریانات مهمه و افکار عمده دنیا ، میخواهد حضرات معظم را که بالا پوشهای عمده و نفیس دارند و در این ایام شدن سرما احتیاج مفرطی به آن داشته اهمیتش نسبت به دیگر مواسم خیلی بسیار است ، ازین بلائیکه بر بالا پوشها هر روز وارد می آید مسوق سازد .

این درد بی درمان با لا پوش ها این است که دزدان متمدن و هشار چون دیدند زمستان در بدو ورود به برفباری آغاز نهاد و قیمت بالا پوشها بلند رفت ، نافع ترین دزدیها ، دزدی بالا پوش را یافتند حیل که برای دزدی بالا پوشها اتخاذ نموده اند خیلی زرنگ و مدبرانه است :

آقایانی که این طراری طرز جدید را پیشه خود ساخته اند حضرات مامورین را بوقت رفتن به ادارات و مراجعت به خانها چند روز تحت نظر دقت و غور میگیرند ، می بینند که بالا پوش کدام یکی نفیس و قیمتی است ، و نیز خانه حضرات را بخود معلوم می کنند و احوال ملازمین و مستخدمین شان را که در خانه می باشند

بدهید که بزم . بالاپوش نورا دادیم که بر د .

بندماز چند ماه است که يك بالاپوش سفید رنگ از کشمیر های ماشیخانه بی پوشیدم از دوسه روز باینطرف يك بالاپوش دیگر می پوشم . آقای طرار بالاپوش نو را دیده بخمال پراندن بالاپوش سابق رفته بوده اما چون اقبالش بلند و بخش یاور بود بجای اینکه بالاپوش کهنه را بپوشد بالاپوش نوی که دو روز قبل از تکه های (بی بدخشان) ساخته و هنوز نبوشیده بودم . برایش داده اند .

اکنون درست فهمیدیم که بی ! این همه وقایع در تحت يك عوامل مقرره بروز می کند و از قبیل بلاهای عامه است نه از قسم تصادفات عادیه . چون که زمستان است ، و نداشتن بالاپوش تکلیف زیاد می رسد . مثلیکه بیشتر گفتیم بنابر وظیفه خود که از قضایا و حوادث مهمه پیش بینی نموده مردم را اطلاع بدهیم . قارئین محترم را بهنگام داشتن بالا پوشهای شان از دست برد این طراران بیدار مغز چالاک تاکید کرده می گویم

بالا پوشهای خود را هوش کنید ! و بخانه توصیه نماید که به کسی ندهند !

ورود دلاوران سمت مشرق

از محاربه سمت جنوبی

قارئین وطنی مسبوقه که . جناب (لوی خان) لوامتر معرمان خان کنری که با هزار و چند صد نفر متعلقین خویش و مردم (کنر) برای دفع و طرد متعردین سمت جنوبی ، از سمت مشرق آمده . و در منطقه لوگر منتهای جلالت و شهامت را ابراز داد . و در معیت جناب شهامت بنیان آقای عبدالوکیل خان فرقه مشرق فرقه بزرگ اشرا را از لوگر کشیده متفرق ساخت ، و در جنگهای زرم و جدران نیز بمیزان قومیه را بمعرض شهود گذارد . از سمت جنوبی با متعلقین خویش وارد کابل و بحضور شاهانه مشرف گشته نوازشها دیدند خدمات این مرد غیور و کلیه دلاوران سمت مشرق را که هم از طرف لوگر و زرم و جدران ، و هم از طرف جاجی و جگنی بر گروه اشرا حملات دلیرانه نموده متعردین را مغلوب و مطیع گردانیدند و وظیفه محبت بوطن و فریضه دوستی بحکومت را بحیا آوردند ، با کمال افتخار تقدیر و تحسین می نمایم و به فیروزی و فتوحات قیمتدار شان تبریک می گویم و از سلامتی شان تشکر آلهی را بحیا می آوریم .

آغاز زمستان

برف باری که علامه بزرگ زمستان و ورود ایام مصیبت غریبان است روز جمعه (۱۳) قوس از طرف صبح شروع شده . یک ساعت و چند دقیقه بارید .

روز چهار شنبه (۱۸) قوس باز از طرف صبح شروع به باریدن نمود . روز اندک اندک می آمد ، وقت شب آمد آن شدید گشت ولی زود دفع گردید .

روز شنبه (۲۸) قوس از طرف صبح برف باری آغاز شده تا امروز که (۶) جدی است باوقه های کوچک کوچک دوام دارد .

شرکت تنویر

شرکتی برای تنویر شهر به چراغهای برق دائر گردیده . شرکت مذکور اعلان نموده که فعلا می تواند در منطقه اینطرف دریا که اندرانی وده افغانان و نوآباد باشد ، بخانهها چراغ برق و بکه برق و بخاری برق نصب و جاری نماید ، هرکس میل دارد اداره شرکت مذکور رجوع نماید . قیمت چراغ را بسیار ارزان گفته است که ز تیل خاک و شمع ارزان تر تمام می شود .

احتیاج معارف به معلمین

وزارت معارف برای يك عده معلمین در ترکستان و بعضی جاهای دیگر احتیاج دارد . در این باره از ریاست تدریسات اعلانی شده که دران لیاقت معلم و فنیکه تدریس میدهد و متخواه ماهانه او و جای مقرری و احتیاج را توضیح داده . هرکس میل دارد بوزارت مذکور رجوع نماید .

اختفال توزیع مکافاتهای

متخرجین مکاتب ابتدائیه

دیروز (۲۸) قوس در مدرسه حبیبه واقع شهر آرا ، از طرف وزارت معارف اختفالی به تقریب توزیع مکافاتهای متخرجین مکاتب ابتدائیه که بموقع امتحان درجه اول و دوم و سوم برآمده بودند ، انعقاد یافت . غالب حضرات بزرگ به احتفال مزبور حضور داشتند . اگر میسر شد تفصیل احتفال به نمره دیگر درج خواهد شد

حوادث خلیج ختیبه

(یونان)

حالت یونان ، پس از جنگ اخیر او با ترکیه ، وشکست یافتن سنگین ، هنوز در ست نگشته ایترو بریشان است . مملکت از روی اعتبار سیاسی ، اقتصادی و اخلاقی بکلی خراب و زبون است ، ولی دول بزرگ اروپا که همیشه دارند در مقابل ترکیه و دیگر دول اسلامی کسی را آله کار بسازند ، در ولایات مشرقی یورپ از یونان کرده يك مملکت جاهل زود باور دیگری نیافته اند که گول حریفان را خورده در راه اغراض و مقاصد آنان هر چه دارد به باد قنابدهد ، بناه علیه قوای معظمه اروپا دارند که باز یونان را در آتیه نزدیک آله

آمال دیرینه خود بسازند ، چنانچه فرانسه و انگلستان ، در این روزها تصمیم گرفته اند که مجدداً قوای حربی یونان را درست و آماده کار نمایند .

اطلاع مخصوص روزنامه (سول ایند ملتئی گزت) می نماید که در همین نزدیکیها يك هیئت حربی فرانسه به (آتن) پایتخت یونان میرود که قوای بری و بحری یونان را تنظیم و درست نماید . همچنان يك هیئت بحری از طرف انگلستان برای اصلاح و ترمیم کشتیهای جنگی یونان در صدد رفتن است .

نیز از طرف یونانیا در انگلستان دفتر (قرضه) برای یونانیهایکه از دیگر بلاد ترکیه به یونان آمده اند گشاده شد . بقدر يك ساعت کار جاری و بعد ازان بسته شد ، در همین یکساعت (۷۵) لک پوند بیشتر از آنچه میخواستند بطور قرض فراهم آمد .

روسیه

مخبر روزنامه (طمس) لندن از (ریکا) می نویسد

لیدر های روسیه بر علیه برطانیه به تبلیغات زهرناک دوام دارند . مسیو کامینوف در لایحه که بحضور ساوت ماسکو تقدیم داشته بر رویه حزب محافظه کار برطانیه حمله نموده و برانکار آنان از تصدیق معاهده روس و انگلستان تهرین گفته . مسلک عملی برطانیه را نسبت به سودان ، مصر ، هندوستان و ایران توضیح داده تسبیح نموده و اعلان نموده که برطانیه برای مقاصد مفرضانه خود در هر جا باشد کان آنجا را غلام ساخته . مشار الیه میگوید : سرمایه داران برطانیه این نکته را درک نموده اند که حکومت برطانیه نمی تواند بدون مفاهمه و شور با حکومت جدید ساوت ، اقتدار خود را در مصر و هندوستان برقرار دارد . مسیو کامینوف میگوید : حکمت مسئله قوت و اقتدار (بین الملل کونستی) مبنی بر همدردی با احساسات قلبی هزارها مظلوم ممالک شرقیه است . نمایل این مردم با (بین الملل کونستی) بنا بر آن است که بین الملل موصوف را یکانه وسیله حصول آمال قلبیه خود عقیده دارند (!) مستر جبرلان به پاریس برای این رفته که مسیو هرپو را بازی بدهد و باو بفهماند که معاهده روس و فرانسه يك امر ناممکن است ؛ لاکن اوضاع محیط طوری است که مستر جبرلان روی کامیابی را نخواهد دید .

نیز مخبر مذکور خبر میدهد که اتحاد برطانیه و فرانسه در ماسکو باعث ایجاد تشویش گردیده ، گمان میرود که منشأ رفتن مستر جبرلان رئیس الوزرای انگلستان به پاریس و روما این بوده که هر سه دولت بر ضد روسیه تشکیل اتحاد کنند جبراند روسیه همچو افکار اظهار میدارند ، روزنامه (ایزستیا) ی

روسیه ، مودیو هر یو را ملامت نموده می گوید که مشارالیه روی خود را از روسیه برگردانید
انگلیس

(۲۴ قوس) مطابق اطلاع مخبر روز نامه (شیکاگو تریبون)
اصول سیاست خارجی کابینه چیرلان مسائل ذیل است :

(۱) ملاحظه سختی راپورت های واصله از کیسون تحقیقه تجهیزات المان ، فرانسه وانگلیس قبول اعمال طرح مشترکی را می نمایند (۲) تدوین و تنظیم یک دستور متحدی برای پرداخت قرضه آنازونی (دول متحده امریکا) - (۳) دعوت فرانسه برای اعمال یک عمل سیاسی مشترکی در منطقه مراکش اسپانی ، (۴) مظهری کامل حکومت نسبت بمرادوات تجارتی اشخاص باحکومت سویت

(دلی نیوز) بهودی محسوسی در روابط انگلیس و مصریان

می بند

آنازونی

(میو ویلور) وزیر بحریه عقیده دارد که دولت آنازونی باید تالیست سال ، سالیانه (۱۱۰) میلیون دلار برای بحریه خویش خرج کند تا بحریه او هم سطح بحریه انگلیس گردیده و تقوی آن بر بحریه ژاپون آبات شود .

المان

وضعیت مخالفت کارانه عامیون بالاخره میو (مارکس) را مجبور کرد که استعفاى خویش را بر رئیس جمهور به تقدیم کند . ناموقع تشکیل کابینه جدید ، میو مارکس و رفقاییش امور جاری را عهده دار خواهد بود . تعیین رئیس الوز راه تازه تا آخر هفته بطول خواهد انجامید .

اسپانی

تلمبنده اسپانی در مجمع اتفاق ملل پیشنهاد کرده است که جلسه آتیه شورای مجمع در (مدرید) پایتخت اسپانیا تشکیل بشود . (دلی اکسپرس) خبر میدهد که در ریف قیائیکه تاکنون مطیع حکومت بودند علم طغیان افراشته اند ، و اینصورت وضعیت (ژنرال پریمور بورا) را در طیطولان سخت می کند .

(چین)

(سن یاتسن) موافقت ژنرال (فونک) وکارا خان تلمبنده سویت ها . قصد دارند که رژیم سویتی (بالشویکی) را در پیکن بر قرار نمایند .

(سرحد)

لنتت جی - ای - ایچ - تیپ . صاحب منصب ساخولی

انگلیس در جنوب وزیرستان ، یک قطعه از نظامیهای نو داخل شده را در حد (سرویکی) مشق نظامی میداد که یک دسته افغانان مسعودی براو حمله نموده بعد از زدو خورد جزوی او را کشته و چند نفر از نظامیها را مجروح ساخته رفته اند .

(عراق)

در نواحی بصره در یک محلیکه عمالوات متراکم بود حریق افتاده ، و در نتیجه یک هزار آدم بی خان ومان گر دیده .

(البانیه)

مخبر تایمز از (بلغراد) می نویسد که در شمال و مشرق (البانیه) حالت کشوری نازک و خطرناک بوده ، دارد بزودی شورشها بروز نماید .

(روسیه)

هیجانی در اثر عزیمت اجباری (روتسکی) به (کوریا) در مسکو پیدا شده است .

(فرانسه)

رئیس الوزرا میو (شوان) را ملاقات کرده و رئیس نظمیه و رئیس تأمینات را توانسته است بپذیرد .

ریف

مخبر سیاسی روز نامه (دلی هرولد) به جریده مذکور می نویسد :

در سنه (۱۹۰۴ م) میان فرانسه و اسپانیه یک معاهده بحرمانه عقد شده . یکی از مواد آن عهدنامه این است که اگر در قسمت هدیانوی مراکش (ریف) حکومت اسپانوی نتواند اقتدار و حکومت خود را نگه دارد ، دران موقع فرانسه حق خواهد داشت که قسمت مزبور را هم تحت تصرف خود بیارد . بنا بران نزدیک است که فرانسه از شاه مراکش که بیشتر از شاه شطرنج نیست اجازه بدست آورده به تصرف ریف مبادرت نماید .

از بیس خیر میدهند که امیر عبدالکریم بر مور سوار شده برای کدام ضرورت حربی بجائی میرفت ، در بین راه یک عده که کین داشت ناگهان براو کلوله باری نمودند ، امیر عبدالکریم بکلی سلامت مانده فقط دوسه نفر از مصاحبین او قدری مجروح گردیدند .

در مطبعه امان افغان طبع گردید

سیار کاغذ
۳۳
۲
تاریخ
۳۳
خاله
۳۳
چار و پیک
یک تران